

HOOFDSTUK

8

Aanlegvergunningen
stelsel

8.1

HET SCHEMA

Het aanlegvergunningenstelsel is in de planregels opgenomen. Het heeft betrekking op werken en werkzaamheden in het buitengebied. Het gaat dus niet om bouwen maar om het uitvoeren van werkzaamheden zoals egaliseren, diepploegen, het aanplanten of kappen van bomen of het aanleggen van recreatieve paden. Afhankelijk van de bestemming of de specifieke gebiedswaarden zijn bepaalde werkzaamheden toegestaan, verboden of mogelijk nadat een aanlegvergunning is verleend.

Het aanlegvergunningenstelsel biedt zo veel mogelijk maatwerk: er is zo veel mogelijk geprobeerd de landschappelijke of cultuurhistorische waarden op de plek waar ze daadwerkelijk voorkomen of potenties tot ontwikkeling hebben (m.n. het geval bij natuurwaarden/beheersgebieden) te bestemmen. Dit betekent niet per definitie dat de regeling tot op individueel perceelsniveau klopt, maar er is geprobeerd hier zo dicht mogelijk bij te komen.

In de hierna volgende handleiding bij het aanlegvergunningenstelsel wordt ingegaan op de toepassing van het aanlegvergunningstelsel, de afstemmingsregeling, de relatie met de Visie en Spelregels Houtsingelhoofdstructuur, het begrip 'normale exploitatie en beheer', de afwegingscriteria en de mogelijkheden voor het (laten) doen van aanvullend onderzoek. Ten slotte wordt per gebiedswaarde zo veel mogelijk getracht uit te leggen waarom ingrepen zijn toegestaan (T), niet zijn toegestaan (S) of een afweging vragen (A) en welke afwegingen dan worden gemaakt. Het gaat bij het al dan niet verlenen van aanlegvergunningen altijd om maatwerk voor die specifieke situatie.

8.1.1

TOEPASSING VAN HET AANLEGVERGUNNINGSTELSEL

In het schema (bijlage 1 bij de planregels) zijn de bestemmingen, dubbelbestemmingen en aanduidingen opgenomen en afgezet tegen de verschillende werkzaamheden. Het doel van de werkzaamheden moet ten dienste zijn van de bijbehorende bestemming. Indien dit niet het geval is, dan is sprake van met de bestemming strijdig gebruik en wordt niet toegekomen aan de vraag of een aanlegvergunning is vereist. Voor de situaties dat de werkzaamheid ten dienste van de basisbestemming of de dubbelbestemming is, dan is met een lettercodering aangegeven of een ingreep toegestaan is (T), verboden is (S) of dat een aanlegvergunning vereist is (A).

Indien is aangegeven dat voor de werkzaamheden een aanlegvergunning vereist is (A), maar de werkzaamheden vallen onder 'normale exploitatie en beheer', dan is een aanlegvergunning niet nodig.

Voor de werkzaamheden waarvoor een aanlegvergunning wel nodig is, is aan het aanlegvergunningstelsel een afwegingskader gekoppeld. Bij het schema is in dit hoofdstuk een uitleg opgenomen waarin wordt ingegaan op de waarde van het gebied, wat een onevenredige aantasting van de waarde is en waarom een ingreep daarom is toegestaan, verboden is of waarom een vergunning vereist is. Het aanlegvergunningstelsel biedt de mogelijkheid om per geval op basis van een belangenafweging te besluiten of een activiteit wel of niet kan worden vergund en of daarvoor bepaalde voorwaarden moeten gelden. De afweging is altijd maatwerk. Dit laat ruimte voor een afweging die recht doet aan de waarden en belangen die ter plaatse voorkomen.

Het kan voorkomen dat voor een bepaalde ingreep in de gebiedsbestemming is aangegeven dat de ingreep is toegestaan, maar bij de dubbelbestemming dat een vergunning is vereist. De vraag is dan: welke codering geldt hier?. In het algemeen geldt dat: als in de tabel een 'S' en/of een 'A' of een 'T' zijn aangegeven de 'S' altijd voor de 'A' gaat en vervolgens de 'A' voor de 'T' gaat, dit is bepaald in de algemene gebruiksregels. Een voorbeeld: voor het afgraven van gronden is in de gebiedsbestemming "Agrarisch" bepaald dat de ingreep is toegestaan (T). Bij de dubbelbestemming "Waarde – Reliëf" is aangegeven dat dit verboden (S) is. In dit geval gaat de 'S' dus voor de 'T' en is de afgraving niet toegestaan. Een vergunning is ook niet mogelijk.

8.1.2

RELATIE MET SPELREGELS HOUTSINGELHOOFDSTRUCTUUR

In het aanlegvergunningstelsel is bepaald dat het rooien en aanplanten van beplanting is toegestaan (met uitzondering van de houtsingelreservaten en de te behouden singels). Dit houdt niet in dat overal beplanting kan worden gekapt of aangeplant. De Spelregels voor de Houtsingelhoofdstructuur zijn van toepassing. Deze spelregels geven een nauwkeurig en gebiedsspecifiek overzicht van kap- en aanplantregels en regels voor compensatie. Om het bestemmingsplan niet onnodig gecompliceerd te maken en een dubbel vergunningentraject (aanlegvergunning en kapvergunning) te voorkomen is besloten de 'Spelregels' niet door te vertalen in het bestemmingsplan en de regels rond de houtsingels in een eigen traject (kapvergunning) te laten.

8.1.3

NORMALE EXPLOITATIE EN BEHEER.

In het toetsingskader bij de aanlegvergunningen is bepaald dat een vergunning niet van toepassing is op werken en werkzaamheden 'die het normale onderhoud en/of de normale exploitatie betreffen'.

Wat valt er onder normaal beheer of onder normale exploitatie?

Werkzaamheden die het normale beheer en onderhoud betreffen zijn volgens de planregels niet aanlegvergunningplichtig. Daartoe worden gerekend die werkzaamheden die als onderdeel van de bedrijfsvoering met regelmaat (periodiek, bijvoorbeeld jaarlijks) worden uitgevoerd.

Echter voor werkzaamheden op het agrarisch bouwblok (of een ander bebouwd perceel, zoals bij een woning of een bedrijf) geldt voor sommige werken of werkzaamheden het vereiste van een aanlegvergunning. Het gaat dan vooral om ingrepen die de archeologische waarden kunnen verstoren of die een grote landschappelijke impact kunnen hebben, zoals het aanleggen van aarden wallen. Voor een aantal ingrepen geldt de aanlegvergunningplicht op een aantal extra punten omdat er wordt gewerkt met flexibele bouwblokken. Het is wel van belang dat andere regelingen zich niet verzetten tegen een

ingreep, zoals een beheersovereenkomst. Ook moeten soms ontheffingen op basis van de Flora- en faunawet of de Natuurbeschermingswet worden verleend. Dit soort wettelijke verplichtingen zijn altijd van toepassing, onafhankelijk van de regeling in het bestemmingsplan. Hierna zijn voorbeelden opgenomen van werkzaamheden die in principe niet aanlegvergunningplichtig zijn:

Voorbeelden van normaal agrarisch gebruik:

- Maaien, beweiden en bemesten van grasland.
- Verbeteren van het grasland door het scheuren van de grasmat en het direct opnieuw inzaaien.
- Ploegen en cultiveren van bouwland, met uitzondering van diepploegen.
- Verbouwen van akkerbouwgewassen, zoals maïs in wisselteelt.
- Maaien en schonen van sloot en slootkant.
- Het aanleggen van paden ter directe ontsluiting van een agrarisch bouwperceel (oprit).

Voorbeelden van normaal landschaps- en natuuronderhoud:

- Periodiek uitdunnen en snoeien van singels en bossen.
- Knotten van bomen.
- Opvullen van open plekken in singel.
- Flauwer maken van oevers.
- Schoonmaken en herstellen van poelen, dobben, kolken en pingoruïnes.
- Wateren ondieper maken.
- Beschermingsmiddelen nesten weidevogels plaatsen.
- Opslag verwijderen (bijv. op heide).
- Alle werkzaamheden op basis van een beheerplan voor een natuurgebied.

Voor bijzondere werkzaamheden, bijvoorbeeld voor natuur- en landschapsbeheer, worden met de agrarische sector afspraken gemaakt om tot een eenvoudige aanvraag en vergunning te komen.

8.1.4

AFWEGINGSCRITERIA:

De algemene criteria voor de afweging van de economische doelmatigheid en het maatschappelijk belang van de geplande activiteit zijn:

- De locatie van de geplande activiteit.
Vindt de activiteit bijvoorbeeld plaats in directe aansluiting op het bouwperceel of midden in het veld? Dit is bijvoorbeeld van belang bij het aanleggen van aarden wallen en in open gebieden (een ingreep wordt dan heel zichtbaar of verstoort een relatief groot leefgebied voor weidevogels).
- De omvang van de activiteit.
Gaaf het om een kleine of een grote oppervlakte waarover de ingreep plaatsvindt? Overigens: ook een ingreep op een beperkt aantal m² kan grote gevolgen hebben, dit hangt samen met de aard en locatie van de activiteit. Het dempen of aanleggen van een slootje kan een natuurgebied vernatten of droogleggen.
- De aard van de activiteit.
Is de activiteit voor dit specifieke gebied een redelijke activiteit. Zo zijn landbouwkundige verbeteringen wel toelaatbaar in een agrarisch gebied, maar niet in een natuurgebied.
- De periode waarin de activiteit wordt ondernomen.

Is het beter om de werkzaamheden in een ander seizoen uit te voeren: kunnen activiteiten bijvoorbeeld buiten het broed- of voortplantingsseizoen van vogels en andere dieren plaatsvinden?

- De mogelijkheden voor herstel en compensatie.
Is de ingreep aanvaardbaar als elders (= in de nabije omgeving) wordt gecompenseerd? Is de natuur- en boscompensatieregeling hier van toepassing? Zo, ja pas de regeling toe. Hier is vaak sprake van maatwerk.
- Het maatschappelijk belang.
Wordt met het uitvoeren een groter maatschappelijk belang gediend? Het aanleggen van een fietspad kan een verbetering voor de verkeersveiligheid betekenen. Een nieuw natuurgebied met recreatiemogelijkheden aan de rand van een dorp dient ook een maatschappelijk belang, net als de landschappelijke inpassing van grootschalige bedrijvigheid.

8.1.5

MOGELIJKHEID VOOR HET –LATEN– DOEN VAN AANVULLEND ONDERZOEK

In een aantal gevallen zal een toetsing van een aanvraag voor een aanlegvergunning complex zijn en is er onduidelijkheid over de mogelijke gevolgen van de ingreep. Dit is bijvoorbeeld het geval bij aanvragen voor werken in grote gebieden, in natuurgebieden, kwetsbare gebieden of gebieden met veel overlappende waarden. Een advies van een deskundige (intern of extern) kan dan uitsluitsel geven over de toelaatbaarheid van de ingreep, een mogelijk andere wijze van werken en inpassen of over te nemen compenserende maatregelen.

De algemene zorgplicht op basis van de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet is overigens altijd van toepassing.

Een paar concrete voorbeelden waarbij aanvullend advies aan de orde kan zijn:

- Voor alle aanlegvergunningplichtige ingrepen in het open gebied geldt dat aangetoond moet zijn dat er geen nadelige gevolgen ontstaan voor de weidevogelpopulatie. Bij kleine ingrepen kan dit mogelijk eenvoudig worden beredeneerd en onderbouwd. Voor grote ingrepen (zoals ingrepen in of met invloed op grote gebieden) of bij twijfel is het aan te raden een ter zake deskundig ecoloog een advies uit te laten brengen. Vogels vallen immers onder een 'zwaar' beschermingsregime van de Flora- en faunawet. Zorgvuldigheid is hier van belang.
- Bij alle ingrepen in natuur- en bosgebieden geldt dat de afweging moet worden gemaakt of er een nader onderzoek noodzakelijk is. zie hiervoor ook de afwegingscriteria: is er schade te verwachten? Een ecologisch onderzoek moet worden uitgevoerd door een ter zake deskundige ecoloog.
- Bij grote ingrepen in de waterhuishouding of ingrepen in een waterhuishoudkundig kwetsbaar gebied kan het waterschap advies geven over het wel of niet verlenen van de vergunning, een andere wijze van uitvoeren of compenserende maatregelen.
- Het aanleggen van boom- en sierkwekerijen en de bijbehorende werkzaamheden kunnen, afhankelijk van de locatie, een grote impact op het landschap hebben. Een advies van een landschapsdeskundige kan nuttig zijn.
- Een verkeersdeskundige kan advies geven over het aanleggen van recreatieve paden, in relatie tot bijvoorbeeld de verkeersveiligheid.

Nadere onderzoeken worden aangeleverd door de initiatiefnemer en vinden dus plaats op hun kosten. De verstoorder betaalt. Als de gemeente zelf nader advies wil inwinnen of een second opinion wil inwinnen komen deze kosten voor haar eigen rekening.

Wanneer wordt verwezen naar elementen zoals deze aanwezig zijn wordt bedoeld zoals deze aanwezig waren ten tijde van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan.

8.2 TOETSING VAN EEN AANTAL ALGEMEEN GELDENDE AANLEGVERGUNNINGSPLICHTIGE ACTIVITEITEN

8.2.1 ARCHEOLOGIE

Voor alle groundbewerkingen dieper dan 40 centimeter over een oppervlakte van meer dan 100 m² geldt een aanlegvergunningplicht door de initiatiefnemer. De initiatiefnemer toont door middel van een onderzoek aan dat er geen verstoring van mogelijke archeologische waarden plaats zal vinden.

8.2.2 AANBRENGEN VAN VERHARDINGEN > 200 M²

Het gaat hier om verhardingen ten behoeve van infrastructuur (verkeersfunctie) met een dusdanige oppervlakte dat er geen sprake meer is van bijvoorbeeld een kavelpad, maar van wegen of parkeerterreinen. Het aanleggen van nieuwe wegen, parkeerterreinen en andere grote verharde oppervlakken kan gevolgen hebben voor de waterhuishouding, natuurwaarden of de verkeersveiligheid. Een toets is daarom vereist. De noodzaak van de verharding moet worden aangetoond door de aanvrager. Afhankelijk van de locatie vindt een afweging plaats: in natte gebieden moet het afstromende hemelwater goed worden afgevoerd en bij aansluitingen op andere wegen is de verkeersveiligheid van belang. De aan te leggen verharding moet ten dienste zijn van de bestemming.

8.2.3 AANBRENGEN VAN ONDERGRONDSE LEIDINGEN

Aanbrengen van leidingen is aanlegvergunningsplichtig omdat leidingen dieper dan 30 cm de bodem in worden gelegd, de bodem, bodemstructuur en eventuele archeologische bodemschatten worden hierdoor verstoord. Ook is het wenselijk om voorafgaand aan het aanleggen van leidingen te toetsen of bijvoorbeeld de afstand tot een woning voldoende groot is in verband met de veiligheid.

8.2.4 AANLEGGEN VAN RECREATIEVE PADEN EN VOORZIENINGEN

Het aanleggen van wandel- en fietspaden en bijbehorende voorzieningen (routeborden, informatieborden, picknickvoorziening, TOP etc.) kan verstoring voor mens en dier geven. Door middel van de vergunning kan nog een afweging worden gemaakt over de locatie in relatie tot bijvoorbeeld nabijgelegen woningen, bedrijven, landschapswaarden of natuurgebieden of op het aspect verkeersveiligheid.

8.3 TOETSING PER BESTEMMING

8.3.1 BESTEMMINGEN WAAR BEBOUWING IS TOEGESTAAN

Het gaat hier om percelen waar bebouwing is toegestaan. Bouwregels en nadere eisen regelen een goede positionering. Monumentale gebouwen zijn via de Monumentenwet geregeld. Een aantal zaken verdienen echter wel de aandacht. Het gaat dan om het aanleggen van grondwallen en aarden wallen op de wierde.

Vanwege de grote zichtbaarheid (is wel afhankelijk van de locatie, hoogte en omvang) is een afweging gewenst. Een grondwal wordt ook vaak aangelegd om een grote vijverpartij, dit kan ook gevolgen hebben voor de waterhuishouding. Advies van het waterschap is dan

noodzakelijk. Een grondwal kan ook worden aangelegd met het doel geluidhinder – bijvoorbeeld bij een woning langs een snelweg- te voorkomen. In het geval telt de milieuhinderafweging ook zwaar mee in de afweging. Op een grondwal wordt gebiedseigen beplanting gebruikt met hoogopgaande beplanting en struikvormers in de ondergroei. Bij voorkeur bloem-, bes- en vruchtdragende soorten gebruiken. Zie voor aanvullende onderbouwing een eventueel ter plaatse geldende dubbelbestemming. Met name in open gebieden en gebieden met hoge natuurwaarden is zorgvuldigheid van belang.

8.3.2

GEBIEDSBESTEMMING AGRARISCH

Dit zijn de gebieden die over het algemeen goed zijn ingericht voor de landbouw, grote(re) kavels en weinig (bijzondere) landschappelijke of natuurlijke waarden.

Het aanlegvergunningstelsel is daarom beperkt. Er geldt een aanlegvergunningplicht voor het aanleggen van aarden wallen of grondwallen. Vanwege de grote zichtbaarheid (is wel afhankelijk van de locatie, hoogte en omvang) is een afweging gewenst. Een grondwal wordt ook vaak aangelegd om een grote vijverpartij, dit kan ook gevolgen hebben voor de waterhuishouding. Advies van het waterschap is dan noodzakelijk. Een grondwal kan ook worden aangelegd met het doel geluidhinder – bijvoorbeeld bij een woning langs een snelweg- te voorkomen. In het geval telt de milieuhinderafweging ook zwaar mee in de afweging. Op een grondwal wordt gebiedseigen beplanting gebruikt met hoogopgaande beplanting en struikvormers in de ondergroei. Bij voorkeur bloem-, bes- en vruchtdragende soorten gebruiken.

Zie voor aanvullende onderbouwing een eventueel ter plaatse geldende dubbelbestemming. Met name in open gebieden en gebieden met hoge natuurwaarden is zorgvuldigheid van belang.

Het aanbrengen van verhardingen (>200m²) en ondergrondse leidingen en het aanleggen van recreatieve voorzieningen is aanlegvergunningplichtig. Zie hiervoor ook paragraaf 8.2.

Over deze gebiedsbestemming kunnen dubbelbestemmingen liggen ter bescherming van specifieke gebiedswaarden, mogelijk geldt hier een strengere aanlegvergunningstelsel. Controleer dit altijd.

8.3.3

GEBIEDSBESTEMMING AGRARISCH MET WAARDEN – NATUUR

Het aanlegvergunningstelsel is hier uitgebreider van opzet dan in de bestemming "Agrarisch", omdat in deze gebieden ook een natuurdoelstelling van toepassing is. Het gaat hier om de gebieden die op de provinciale EHS-kaart staan aangegeven als beheersgebieden. Dit zijn gebieden die in de toekomst deel uit moeten gaan maken van de EHS-kerngebieden, maar nu nog voor een groot deel in agrarisch gebruik zijn. In deze gebieden kunnen op vrijwillige basis beheersovereenkomsten worden afgesloten voor (agrarisch) natuur- en landschapsbeheer. De gebieden hebben al wel een bepaalde natuurwaarde of goede potenties voor natuurontwikkeling, het zijn vaak de wat lager gelegen en dus natte gebieden die minder geschikt zijn voor de landbouw maar wel voor natuur (bijv. natte hooilanden, weidevogels en vochtgebonden vegetaties). De bovenlaag van de bodem is in deze gebieden vaak van belang voor deze natuurwaarden.

Ingrepen in de bodem zijn daarom voor een groot deel aan een aanlegvergunning gekoppeld.

Over deze gebiedsbestemming kunnen dubbelbestemmingen liggen ter bescherming van specifieke gebiedswaarden, mogelijk geldt hier een strenger aanlegvergunningstelsel. Controleer dit altijd.

8.4

TOETSING PER GEBIEDSWAARDE (DUBBELBESTEMMINGEN)

8.4.1

ARCHEOLOGISCH WAARDEVOLLE GEBIEDEN (DUBBELBESTEMMING "WAARDE – ARCHEOLOGIE")

Kenmerkende waarde: het zijn de niet bij wet beschermde archeologische monumenten. Terreinen met een hoge archeologische waarden. Vaak bevinden zich resten van bewoning in de bodem: funderingen van borgen, oude boerderijplaatsen, waterputten en dergelijke. Deze gebieden zijn van belang omdat ze de ontstaans- en bewoningsgeschiedenis van het gebied laten zien.

Onevenredige aantasting als:

- De archeologische resten worden vernield, onherkenbaar worden of latere opgraving onmogelijk wordt gemaakt.
- Wat is aanlegvergunningplichtig?
 - Alle ingrepen in de bodem en in de waterhuishouding die de bodemstructuur kunnen verstoren. Het gaat dan om ingrepen dieper dan 40 centimeter onder maaiveld en wanneer de oppervlakte van die verstoring meer dan 100 m² bedraagt. Uitleg: door deze ingrepen die de bodem verstoren kunnen de archeologische resten worden verstoord of vernield op een dusdanige manier dat ze niet meer als zodanig herkenbaar zijn of dat een latere opgraving niet meer mogelijk is.

8.4.2

BESLOTEN GEBIED (DUBBELBESTEMMING "WAARDE – BESLOTEN GEBIED")

Kenmerkende waarde: Singels op de perceelsgrenzen, niet ver weg kunnen kijken. Kleinschalige en overwegend opstreekende verkaveling haaks op de bebouwingslinten. In combinatie met andere waardevolle landschapselementen zoals dobben, poelen, pingoruïnes, microreliëf en waterlopen (tochten, vaarten, sloten en diepen). Veel bebouwing (woningen en agrarische bedrijven), deels in linten en deels verspreid in het gebied.

Onevenredige aantasting als:

- de beslotenheid verloren gaat en singels en bomen in de singels worden beschadigd zodanig dat ze sterven;
- herstel van de kenmerkende beslotenheid en bijbehorende cultuurhistorische elementen onmogelijk wordt.

Algemene regel:

De Spelregels Houtsingel hoofdstructuur zijn onverkort van toepassing. Om het moeten aanvragen en verlenen van dubbele vergunningen (een aanlegvergunning én een kapvergunning) te voorkomen is daarom in het aanlegvergunningstelsel met een "T" aangegeven dat het kappen en aanplanten van houtsingels is toegestaan.

- Wat is aanlegvergunningplichtig?

- Aanleggen van grondwallen/aarden wallen.

Uitleg: Vanwege de grote zichtbaarheid (is wel afhankelijk van de locatie, hoogte en omvang) is een afweging gewenst. Een grondwal wordt ook vaak aangelegd om een grote vijverpartij, dit kan ook gevolgen hebben voor de waterhuishouding. Advies van het waterschap is dan noodzakelijk. Een grondwal kan ook worden aangelegd met het doel geluidhinder – bijvoorbeeld bij een woning langs een snelweg- te voorkomen. In het geval telt de milieuhinderafweging ook zwaar mee in de afweging. Op een grondwal wordt gebiedseigen beplanting gebruikt met hoogopgaande beplanting en struikvormers in de ondergroei. Bij voorkeur bloem-, bes- en vruchtdragende soorten gebruiken.

- Afgraven, ophogen, diepploegen en –woelen, scheuren van grasland, egaliseren en indrijven van voorwerpen in de grond: mits deze activiteiten worden uitgevoerd binnen de kroonprojectie van de bomen in de singel.

Uitleg: Deze bodemingrepen binnen de kroonprojectie (en dus de worteling van de bomen) kunnen de wortels van de bomen schaden, zodat de boom verzwakt of afsterft. Buiten de kroonprojectie zijn de werkzaamheden wel toegestaan.

- Aanleg drainagestelsel, aanbrengen onderbemaling, aanleggen dammen, stuwen en het aanleggen, verbreden en verbeteren van sloten en greppels. dempen sloten en greppels.

Uitleg: Deze bodemingrepen binnen de kroonprojectie (en dus de worteling van de bomen) kunnen de wortels van de bomen schaden, zodat de boom verzwakt of afsterft. Buiten de kroonprojectie zijn de werkzaamheden wel toegestaan. Sloten en greppels geven het verkavelingspatroon weer omdat ze de perceelsgrenzen vormen. Door sloten en greppels te dempen wordt het verkavelingspatroon grootschaliger van opzet. Een deel van de houtsingelgebieden ligt lager, hier vervullen de sloten en greppels ook een belangrijke rol in de waterhuishouding. Bij het toetsen van deze vergunning is het van belang dat in ieder geval de karakteristieke opstreckende verkaveling behouden blijft.

- Dempden van kleine geïsoleerde wateren (onder andere dobben en kolken).

Uitleg: Het gaat hier om kleine wateren die niet specifiek zijn aangeduid of bestemd. Deze maken wel onderdeel uit van de gebiedswaarden en kunnen een natuurwaarde vervullen en een leefgebied vormen voor onder meer amfibieën en vogels. Met name amfibieën en vogels kunnen onder een 'zware' bescherming vallen. Een aanlegvergunning is vereist. Het dempen van deze wateren kan namelijk gevolgen hebben voor de natuurwaarden, de cultuurhistorische waarden, de waterhuishouding en de landschappelijke waarden van poelen en dobben. Voorafgaand aan de beslissing om de vergunning wel of niet te verlenen, wordt daarom aan deze waarden getoetst.

- Wat is toegestaan gebruik?

- Alle overige, in de tabel genoemde, ingrepen zijn toegestaan.

8.4.3

HOUTSINGELRESERVAAT (DUBBELBESTEMMING "WAARDE – HOUTSINGELRESERVAAT")

Kenmerkende waarde: grote dichtheid en gaafheid van de houtsingelstructuur met bijbehorende elementen zoals poelen en dobben. Agrarisch gebruik is beperkt door de dichte structuur. Bebouwing bestaat voornamelijk uit woningen. Vaak gelegen aan de dorpsrand. Microreliëf.

Onevenredige aantasting als:

- De singelstructuur wordt aangetast (deels gekapt, beschadigd) of singels verdwijnen.
- Wat is strijdig gebruik?
 - Het (gedeeltelijk) rooien van houtsingels.
Uitleg: Door het rooien van de singels wordt het singelpatroon met een hoge dichtheid aangetast. Ook het deels rooien van de singel is niet toegestaan, net als ingrepen die kennelijk het doel hebben bomen zodanig te beschadigen dat ze afsterven.
- Wat is aanlegvergunningplichtig?
 - Afgraven, ophogen, vergraven, diepploegen en –woelen, scheuren van grasland, egaliseren en indrijven van voorwerpen in de grond: mits deze activiteiten worden uitgevoerd binnen de kroonprojectie van de bomen in de singel.
Uitleg: Deze bodemingrepen binnen de kroonprojectie (en dus de worteling van de bomen) kunnen de wortels van de bomen schaden, zodat de boom verzwakt of afsterft. Buiten de kroonprojectie zijn de werkzaamheden wel toegestaan.
 - Aanleg drainagestelsel, aanbrengen onderbemaling, aanleggen dammen, stuwen en het aanleggen, verbreden en verbeteren van sloten en greppels. dempen sloten en greppels.
Uitleg: Deze bodemingrepen binnen de kroonprojectie (en dus de worteling van de bomen) kunnen de wortels van de bomen schaden, zodat de boom verzwakt of afsterft. Buiten de kroonprojectie zijn de werkzaamheden wel toegestaan. Sloten en greppels geven het verkavelingspatroon weer omdat ze de perceelsgrenzen vormen. Door sloten en greppels te dempen wordt het verkavelingspatroon grootschaliger van opzet. Een deel van de houtsingelgebieden ligt lager, hier vervullen de sloten en greppels ook een belangrijke rol in de waterhuishouding. Bij het toetsen van deze vergunning is het van belang dat in ieder geval de karakteristieke opstreckende verkaveling behouden blijft.
 - Aanleggen van aarden wallen.
Uitleg: Het aanleggen van aarden wallen vermindert het zicht op bestaande singels, kan ongewenste schaduwen geven of tast het patroon van singels afgewisseld met open percelen aan.
 - Dempnen van kleine geïsoleerde wateren (onder andere dobben en kolken).
Uitleg: Het gaat hier om kleine wateren die niet specifiek zijn aangeduid of bestemd. Deze maken wel onderdeel uit van de gebiedswaarden en kunnen een natuurwaarde vervullen en een leefgebied vormen voor onder meer amfibieën en vogels. Met name amfibieën en vogels kunnen onder een 'zware' bescherming vallen. Een aanlegvergunning is vereist. Het dempen van deze wateren kan namelijk gevolgen hebben voor de natuurwaarden, de cultuurhistorische waarden, de waterhuishouding en de landschappelijke waarden van poelen en dobben. Voorafgaand aan de beslissing om de vergunning wel of niet te verlenen, wordt daarom aan deze waarden getoetst.
 - Aanbrengen van houtsingels (m.u.v. erfbeplanting).
Uitleg: Het toevoegen van nieuwe singels kan een goede aanvulling zijn op de bestaande structuur van singels. Een toets op de locatie van de nieuwe singel is op zijn plaats: verstoort de nieuwe singel bestaande of waardevolle structuren of vult deze een waardevolle open plek op?

- Het omzetten van grasland in bouwland, het omzetten van gras- of bouwland in graszodenteelt.
Uitleg: deze teelten verdichten het landschap verder en kunnen door het veelvuldig planten en uitgraven van bomen en struiken en omploegen/diepploegen de wortels van de bestaande bomen aantasten waardoor deze verzwakken of sterven. Ook zijn containervelden niet passend in deze gebieden. Het reliëf van de gebieden wordt aangetast. Een goede ontwatering is nodig. De teelten vragen daarnaast veel aan toevoeging van meststoffen en bestrijdingsmiddelen hetgeen schadelijk kan zijn voor de bomen in de singels. Een aanlegvergunning is vereist. Bij de beslissing om de vergunning wel of niet te verlenen, wordt getoetst op de aantasting van het reliëf en het landschap (verdichting).
- Wat is toegestaan?
 - Alle overige ingrepen zijn toegestaan.

8.4.4

NATUUR EN LANDSCHAPSWAARDEN (DUBBELBESTEMMING "WAARDE – NATUUR EN LANDSCHAP")

Kenmerkende waarde: Het gaat hier om een dubbelbestemming die is toegekend als aanvulling bij waterlopen. De waterlopen met deze dubbelbestemmingen hebben naast een waterhuishoudkundige functie (water aan- en afvoeren) ook een duidelijke functie in de vorm van natuur- en landschapswaarden. Het zijn bijvoorbeeld oude, karakteristieke waterlopen met een oorspronkelijke loop, waterlopen in natuurgebieden of met een natuurdoelstelling, flauwe oevers. In deze waterlopen komen ook (bijzondere) flora en fauna of de potentie voor het voorkomen er van is aanwezig.

Onevenredige aantasting als:

- Waterloop wordt gedempt.
- De structuur wordt aangetast (oevers aantasten, verdiepen, de loop veranderen) en herstel er van onmogelijk of onevenredig moeilijk wordt.
- Wat is strijdig gebruik?
 - Dempen van sloten en greppels en aanbrengen van oeverbeschoeiing.
Uitleg: de 'onderliggende' bestemming is de bestemming 'Water', het dempen van waterlopen is in deze bestemming 'Water' aanlegvergunningplichtig. Bij waterlopen zonder deze dubbelbestemming 'Waarde – Natuur en Landschap' kan dempen na een afweging worden toegestaan. Bij wateren die daarnaast ook een natuurlijke en landschappelijke waarde kennen is dempen ongewenst. Het dempen vernietigt dan het leefgebied van flora en fauna, de oorspronkelijke structuur van waterlopen en kan de waterhuishouding in een groter gebied aantasten. Het aanbrengen van oeverbeschoeiing (het maken van 'harde' oevers) tast het natuurlijke verloop van de waterloop aan of de mogelijkheid tot een meer natuurlijk verloop en is daarom niet toegestaan. Tevens zijn natuurlijke oevers een leefgebied voor flora en fauna.
- Wat is aanlegvergunningplichtig?
 - Aanleggen van grondwallen/aarden wallen.
Uitleg: Vanwege de grote zichtbaarheid (is wel afhankelijk van de locatie, hoogte en omvang) is een afweging gewenst. De aanleg van wallen kan invloed hebben op de gevolgen hebben voor de aanwezige ecologische waarden. Bij de afweging dient aandacht te worden besteed aan de landschappelijke en natuurlijke waarden.

- Vergraven van gronden.
Uitleg: door deze werkzaamheden kan de structuur worden aangetast of verstoord (oeveren aantasten, verdiepen, de loop veranderen) en kan het herstel er van onmogelijk of onevenredig moeilijk worden. Het vergraven van gronden is daarom aanlegvergunningplichtig.
- Indrijven van voorwerpen in de grond.
Uitleg: in waterlopen wordt dit vaak gedaan met het doel steigers aan te leggen. Deze zijn niet gewenst in deze natuurlijke waterlopen. Ook het indrijven van voorwerpen met andere doelen kunnen de structuur en uiterlijk van deze natuurlijke waterlopen aantasten en zijn daarom aanlegvergunningplichtig.
- Aanleggen van dammen en stuwen en het aanleggen, verbreden en verbeteren van sloten en greppels.
Uitleg: deze ingrepen kunnen een nadelige invloed hebben op de natuurlijke waterloop, maar kunnen ook bedoeld zijn om de natuur en waterhuishouding te helpen bij de ontwikkeling van de gewenste natuur- en landschapswaarden, bijvoorbeeld als de dammen of stuwen tot doel hebben te voorkomen dat de waterloop droogvalt en vissen sterven of planten verdrogen. Wanneer de dam of stuw tot doel heeft de natuur- en landschapswaarden te beschermen kan de vergunning worden verleend. Daarbij moet mogelijk wel aandacht worden besteed aan de noodzaak van een vispassage. Bij het aanleggen, verbreden en verbeteren van sloten en greppels kan een meer natuurlijke inrichting van de slootkanten positief zijn voor de natuurwaarden in het gebied.
- Wat is toegestaan gebruik?
 - Alle overige ingrepen zijn toegestaan.

8.4.5

OPEN GEBIED (DUBBELBESTEMMING "WAARDE – OPEN GEBIED")

Kenmerkende waarde: Openheid en weidsheid van het gebied. Geen bossen, beplantingen, anders dan erfbeplanting.

Verkavelingspatroon: Kleinere percelen met veel sloten ertussen. Relatief hoge grondwaterstand. Waardevolle vegetaties aanwezig of potentieel voor ontwikkeling van waardevolle vegetaties en/of als leefgebied voor weidevogels. Opstreckende verkaveling of onregelmatige blokverkaveling.

Onevenredige aantasting als:

- Leefomstandigheden voor weidevogels slechter worden.
- Openheid en weidsheid verloren gaat.
- Herstel van de kenmerkende openheid onmogelijk wordt.
- Het slotenpatroon en bijbehorende hoge grondwaterstand verloren gaat.
- Wat is strijdig gebruik?
 - Afgraven, ophogen en egaliseren van gronden.
Uitleg: door deze werkzaamheden in de bodem wordt de vegetatielaag aangetast, de bodem verstoord of de grondwaterstand wordt veranderd.
 - Aanplanten van bomen, anders dan als erfbeplanting. Grasland of bouwland in laan-, haag-, fruit- en sierbeplanting. Omzetten gras- of bouwland ten behoeve van de graszodenteelt.
Uitleg: Openheid en weidsheid van het gebied gaat verloren. Vegetaties gaan verloren of worden ernstig verstoord in de potentiële ontwikkeling ervan. Bomen en

struiken vormen een schuilplaats voor vossen en roofvogels die weidevogels en eieren eten. Het zicht over grote afstanden wordt belemmerd als er kwekerijen of bomen in het zichtveld worden geplaatst. Deze ingrepen leiden eveneens tot habitatverlies voor weidevogels, niet alleen op het perceel zelf, maar ook in de omgeving van deze percelen. Habitatverlies kan dus aanzienlijk zijn.

- Wat is aanlegvergunningplichtig?
 - Vergraven en diepploegen en woelen.
Uitleg: Vergraven en diepploegen en woelen verstoort de bovenlaag van de bodem. In de weidevogelgebieden kan het dan gaan om kruidenrijke en/of aan de hoge grondwaterstand gebonden vegetaties. Deze vegetaties zijn van belang voor de weidevogels, verstoring en/of vernietiging is in principe niet toegestaan. Overigens zullen niet op alle percelen waardevolle vegetaties voor. Een afweging is daarom gewenst.
 - Aanleggen van grondwallen/aarden wallen.
Uitleg: Vanwege de grote zichtbaarheid (is wel afhankelijk van de locatie, hoogte en omvang) is een afweging gewenst. Een grondwal wordt ook vaak aangelegd om een grote vijverpartij heen, dit kan ook gevolgen hebben voor de waterhuishouding. Advies van het waterschap is dan noodzakelijk. Een grondwal kan ook worden aangelegd met het doel geluidhinder – bijvoorbeeld bij een woning langs een snelweg- te voorkomen of wordt soms vereist in het kader van landschappelijke inpassing van een bedrijfslocatie. In het geval telt de milieuhinderafweging ook zwaar mee in de afweging. Op een grondwal wordt gebiedseigen beplanting gebruikt met hoogopgaande beplanting en struikvormers in de ondergroei. Bij voorkeur bloem-, bes- en vruchtdragende soorten gebruiken. In directe aansluiting op een bebouwd perceel/bebouwing in principe toegestaan. Midden in het veld is de grondwal in ieder geval niet toegestaan, want een te grote verstoring van de habitat, in de begroeiing kunnen de natuurlijke vijanden (roofvogels, vossen, marters e.d.) van de weidevogels een schuil- of leefplaats vinden. In directe aansluiting op een bebouwd perceel kan een grondwal, met inachtneming van een goede vormgeving en beplanting worden toegestaan.
 - Aanleggen van dammen, stuwen. Dempen van sloten en greppels. Aanleggen, verbreden en verbeteren van sloten en greppels. Aanbrengen van oeverbeschoeiing.
Uitleg: Een afweging is noodzakelijk. De aanleg van dammen en stuwen kan tot doel hebben de grondwaterstand of te verhogen of te verlagen. Verlaging van de grondwaterstand zal nadelige gevolgen hebben voor de weidevogels, de vergunning wordt in dat geval niet verleend. Een verhoging van de grondwaterstand kan juist wel worden toegestaan, want dit verbeterd normaal gesproken de leefomstandigheden voor de weidevogels. Het aanleggen, verbreden en verbeteren van sloten en greppels is toegestaan als de ingreep geen negatieve invloed heeft op de leefomstandigheden voor de weidevogels. Een meer natuurlijke inrichting van de slootkanten kan positief zijn voor de natuurwaarden in het gebied, oeverbeschoeiingen worden daarom niet zomaar toegestaan.
 - Scheuren van grasland, omzetten van grasland in bouwland.
Uitleg: Het leefgebied van de weidevogels bestaat uit weilanden. Op bouwland worden hoogopgaande gewassen geteeld die de openheid en weidsheid van het gebied aantasten en een schuil- en leefgebied voor de natuurlijke vijanden van de weidevogels kunnen vormen. Het scheuren van grasland en het omzetten van grasland naar bouwland is daarom aanlegvergunningplichtig. Hierbij wordt getoetst

aan de gevolgen voor de voor weidevogels waardevolle vegetatie en of het gebied een leefgebied is voor weidevogels.

- Aanleg drainagestelsel. Aanbrengen van onderbemaling.

Uitleg: deze ingrepen in de waterhuishouding beïnvloeden de (grond)waterstand.

Weidevogels hebben groot belang bij hoge grondwaterstanden met de bijbehorende vegetaties. Maatregelen met als gevolg grondwaterverlaging zijn dus aanlegvergunningplichtig. Hierbij wordt getoetst aan de gevolgen voor de voor weidevogels waardevolle vegetatie en of het gebied een leefgebied is voor weidevogels.

- Dempen van geïsoleerde wateren zoals poelen en dobben.

Uitleg: Het gaat hier om kleine wateren die niet specifiek zijn aangeduid of bestemd.

Deze maken wel onderdeel uit van de gebiedswaarden en kunnen een natuurwaarde vervullen en een leefgebied vormen voor onder meer amfibieën en vogels. Met name amfibieën en vogels kunnen onder een 'zware' bescherming vallen. Het dempen van deze wateren kan onder andere gevolgen hebben voor de natuurwaarden, de cultuurhistorische waarden, de waterhuishouding en de landschappelijke waarden van poelen en dobben.

- Wat is toegestaan gebruik?

- Alle overige, in de tabel genoemde, ingrepen zijn toegestaan.

8.4.6

VERKAVELING (DUBBELBESTEMMING "WAARDE – VERKAVELING")

Kenmerkende waarde: Verkaveling is het patroon waarin de percelen zijn gelegen: grootte, vorm en richting van de kavels. Een verkavelingspatroon is waardevol wanneer het een duidelijk beeld geeft van de ontstaansgeschiedenis van het gebied: de –min of meer- oorspronkelijke verkaveling die een sterke relatie heeft met overige gebiedswaarden zoals een lage, natte ligging of ligging tussen de houtsingels of in de polders. Vaak gaat het om een onregelmatig en kleinschalig verkavelingspatroon. Deze waarde heeft vaak een sterk verband met andere gebiedswaarden.

Onevenredige aantasting als:

- Het verkavelingspatroon (deels) verloren gaat;
- Herkenbaarheid en zichtbaarheid (= het kunnen zien) van het min of meer oorspronkelijke verkavelingspatroon verloren gaat.

- Wat is strijdig gebruik?

- Geen vormen van strijdig gebruik.

- Wat is aanlegvergunningplichtig?

- Dempen van sloten en greppels en het aanleggen, verbreden en verbeteren van sloten en greppels.

Uitleg: Door het dempen, verbreden, aanleggen en verbeteren van sloten en greppels verandert het verkavelingspatroon, kavels worden groter of rationeler van vorm of gaat de typische bolling in de percelen verloren. Omdat de oorspronkelijke verkaveling verloren kan gaan zijn deze ingrepen in sloten en greppels aan een aanlegvergunning gekoppeld. De vergunning wordt verleend als het gaat om een beperkte ingreep (maximaal 2 sloten - 200 meter - per gebied van 10 hectare) die noodzakelijk is voor een goede agrarische bedrijfsvoering.

- Aanbrengen houtgewas, omzetten van gras/bouwland in laan-, haag-, fruit- en sierbeplanting en bloembollen.
Uitleg: Deze ingrepen op zich tasten mogelijk niet de verkaveling zelf of direct aan, maar wel de zichtbaarheid en herkenbaarheid van de verkaveling. Voor het aanleggen van percelen voor de kwekerij is een rationele verkaveling vereist. Een landschapsdeskundige of -architect kan hier advies geven.
- Aanbrengen van ondergrondse leidingen.
Uitleg: Aanbrengen van leidingen is aanlegvergunningplichtig omdat leidingen dieper dan 30 cm de bodem in worden gelegd. Ook is het wenselijk om voorafgaand aan het aanleggen van leidingen te toetsen of bijvoorbeeld de afstand tot een woning voldoende groot is.
- Aanbrengen verharding >200 m².
Uitleg: het gaat hier om verhardingen met een dusdanige oppervlakte dat er geen sprake meer is van bijvoorbeeld een koe- of kavelpad, maar wegen of parkeerterreinen. Het aanleggen van nieuwe wegen, parkeerterreinen en andere grote verharde oppervlakken kan gevolgen hebben voor de waterhuishouding of de verkeersveiligheid.
- Aanleggen van recreatieve paden en voorzieningen.
Uitleg: Het aanleggen van wandel- en fietspaden en bijbehorende voorzieningen (routeborden, informatieborden, picknickvoorziening, TOP) kan verstoring voor mens en dier geven. Door middel van de vergunning kan nog een afweging worden gemaakt over de locatie in relatie tot bijvoorbeeld nabijgelegen woningen, bedrijven of natuurgebieden of op het aspect verkeersveiligheid.
- Wat is toegestaan gebruik?
 - Alle overige, in de tabel genoemde, ingrepen zijn toegestaan. Zij tasten de kenmerkende gebiedswaarden niet aan.